

Bilaga 3:13 till kommunstyrelsens protokoll den 11 februari 2004, § 14

KS 2004-02-11

Ärende 14

**PM:
Utvärderingskommitténs
betänkande "Gemensam
finansierad utjämnings-
kommitté"**

Ewa Samuelsson (kd)

Särskilt uttalande

Kristdemokraternas principiella inställning är att ett fungerande utjämningsystem ska vara statligt, pedagogiskt konstruerat, tillväxtfrämjande och förenligt med intentionerna i grundlagen som innebär att en kommuns skatteintäkter inte får användas i en annan kommun. Systemet får inte konstrueras så att det strider mot grundtanken med det kommunala självstyret, lokaliseringsprincipen och beskattningsrätten.

Det är oacceptabelt att en tvåbarnsfamilj i Rinkeby genomsnittligt sett tvingas betala närmare 26 000 kronor per år till andra kommuner och landsting. Beroende på lägenhetsstorlek kan det motsvara hyreskostnaden under ett halvår. För en lika stor familj på Östermalm är motsvarande summa genomsnittligt ungefär 45 000 kronor per år. På detta ska läggas alla de andra skatte- och avgiftshöjningar som de rödgröna majoriteterna i regionen har beslutat om. Det blir dyrare och svårare att bo kvar i Stockholm, och Stockholm får svårare att locka människor och företag.

För kristdemokraterna är det självklart att Stockholm måste ges möjlighet att vara ett draglok för tillväxten om hela Sverige ska kunna leva. Kommuner och landsting ska stimuleras att ta eget ansvar för tillväxt, sunda finanser och befolkningstillväxt. Utvärderingskommitténs förslag innebär dock att vissa landsting och kommuner fortsätter att förlora på ekonomisk tillväxt. Löne- och lokalkostnaderna är högre och ökar förhållandevis mer i tillväxtregionerna men detta tas ingen hänsyn till i det föreslagna systemet.

Det finns anledning att peka på vad Svenska Kommunförbundets och Landstingsförbundets sakkunniga skriver i sitt särskilda yttrande: "Utan hänsyn tagen till det högre löneläget i tillväxtregionerna kommer de kommuner och landsting som betalar till inkomstutjämnningen att drabbas dubbelt, såvida man inte förmår att sänka personalens löner till riksgenomsnittlig nivå. De merkostnader som de högre lönerna medför går till personalen och den högre skattekraft som dessa löner i sin tur genererar får man avstå till andra kommuner och landsting".

De kommuner och landsting som försöker, men av olika skäl inte klarar att vända en negativ trend till tillväxt ska kunna få hjälp från staten. Det är viktigt. Regionalpolitik är en angelägenhet för hela landet, inte bara för storstadsområdena, som det i princip har varit hittills. Därför borde egentligen hela förslaget från skatteutjämningskommittén kastas i papperskorgen och systemet byggas om från grunden.

Tyvärr finns det för närvarande ingen riksdagsmajoritet för detta.

För att minska de negativa effekterna av utjämnningssystemet fram till dess att det finns en majoritet för ett nytt och rimligare system anser vi att kommunerna ska få behålla mer av sina egna skatteintäkter. Utredningens majoritet föreslår att kommunerna bara ska få behålla 15 procent av skattekraften över det som anges som en garanterad medelskattekraft på 120 procent. Det är alldeles för lite och innebär i praktiken att staten tar ifrån kommunerna den morot som skulle kunna uppmuntra till lokala och regionala insatser för tillväxt. Inriktningen bör vara att kommunerna ska få behålla hela skattekraften över den garanterade nivån.

För det andra måste tydligare hänsyn tas till kostnadsläget i Stockholm. Här är lönerna högre, men också hyrorna och lokalkostnaderna. Möjligheten att göra något åt detta på politisk väg är mycket liten, och knappast ens önskvärd.

För det tredje måste systemet ännu tydligare väga in befolkningsprofilen. Stockholm har exempelvis en hög andel äldre som måste garanteras ett värdigt åldrande genom bland annat hög kvalitet på äldreboende och hemtjänst.

För det fjärde vill kristdemokraterna understryka nödvändigheten att väga in storstadens särskilda problem såsom exempelvis ett stort antal missbrukare. Stockholms län har också 35 till 40 procent högre andel psykiskt funktionshindrade än riksgenomsnittet. Detta innebär givetvis högre kostnader.